

Порядок формування навчальних планів підготовки фахівців за освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр» денної та заочної форм навчання у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки

1. Загальні засади

На виконання Закону України «Про вищу освіту» зокрема статей 10, 29, 50, 62, Перехідних та Прикінцевих положень цього Закону та з урахуванням наказів МОН України від 16.09.2014 р. № 1048 та від 25.11.2014 р. № 1392, № 47 від 26.01.2015 р., листів МОН України № 1/9-120 від 11.03.2015 р., № 1/9-454 від 25.09.2015 р., Переліку галузей знань та спеціальностей, прийнятого МОН України 29.04.2015 р., Постанови Кабінету Міністрів України № 53 від 01.02.2017 р. розроблений «Порядок формування навчальних планів підготовки фахівців за освітніми ступенями «Бакалавр», «Магістр» денної та заочної форм навчання у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки».

1.1. При розробці освітніх програм, навчальних планів спеціальностей керуватися Довідником користувача ЄКТС, Люксембург, 2015 р., «Роз'ясненнями та рекомендаціями щодо реалізації наказу Міністерства освіти і науки від 26 січня 2015 року № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» та окремих норм Закону України «Про вищу освіту» (додаток до листа МОН від 13.03.2015 № 1/9-126), наказами та нормативними листами МОН України.

1.2. Проект навчального плану, підписаний завідувачами випускових кафедр і деканом факультету, схвалюється на засіданні вченої ради факультету, подається в навчальний відділ.

Навчальний план проходить експертизу в навчальному відділі, навчально-методичному відділі з ліцензування та акредитації, погоджується проректором з науково-педагогічної і навчальної роботи та рекрутації, затверджується Вченою радою університету та ректором університету.

1.3. Навчальні плани заочної форми навчання складаються на основі затверджених навчальних планів денної форми навчання. Перелік усіх навчальних дисциплін і послідовність їх вивчення, загальний обсяг годин, види підсумкового контролю мають відповідати денній формі навчання (за винятком дисципліни «Фізичне виховання»).

1.4. Навчальний план розробляється на весь період реалізації відповідної освітньої програми підготовки фахівців відповідного освітнього ступеня. У випадку прийняття нових галузевих стандартів розробляється новий навчальний план та затверджується у встановленому порядку.

2. Структура навчального плану

2.1. Оформлення навчальних планів має бути виконане відповідно до запропонованих зразків (*Додатки 1 – 12* – зразки навчальних планів денної форми навчання; *додатки 13 – 24* – зразки навчальних планів заочної форми навчання).

2.2. Навчальний план формується за структурою, єдиною для всіх вищих навчальних закладів та складається з розділів:

– **Графік навчального процесу** (визначає тривалість теоретичного навчання, екзаменаційних сесій, практик, державної атестації, канікул).

Графік навчального процесу (для денної форми навчання):

- тривалість навчального року триває 52 тижні, крім випускного семестру;
- тривалість семестрового контролю 5 тижнів (2 тижні – зимова екзаменаційна сесія, 3 тижні – літня екзаменаційна сесія);
- теоретичне навчання, практична підготовка 35 тижнів;
- державна атестація – не більше 4 тижнів;
- сумарна тривалість канікул – не менше 8 тижнів.

Для навчального плану заочної форми навчання графік навчального процесу відсутній.

– **План навчального процесу** (містить порядковий номер дисципліни; назва дисципліни; форма семестрового контролю (залік або екзамен); поточний контроль, наявність курсової роботи (проекту); практика; загальний обсяг годин; кількість кредитів ЄКТС; обсяг аудиторних годин (лекції, практичні (семінарські), лабораторні, індивідуальні заняття (для спеціальностей факультету мистецтв культури та мистецтв); обсяг позааудиторних годин (консультації); годин, виділених на самостійну роботу студентів (включно години, які виділені студенту на підготовку до екзамену); розподіл аудиторних годин за курсами та семестрами (тижневе навантаження студентів аудиторними годинами); посеместровий розподіл годин на лекції, практичні (семінарські), індивідуальні, лабораторні заняття; кількість тижнів (для заочної форми навчання – днів) у кожному семестрі; кількість кредитів у кожному семестрі.

План навчального процесу для денної і заочної форм навчання містить:

- Цикл загальної підготовки – орієнтовно 40% (90–95 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС;
- Цикл професійної підготовки – орієнтовно 60% (150 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС.

3. Структура навчального плану освітнього ступеня «Бакалавр»

3.1. План навчального процесу галузі знань «Освіта» складається з:

1) **Цикл загальної підготовки** – орієнтовно 40 % (90 – 95 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС;

– **Нормативні навчальні дисципліни (загальноуніверситетські)** є уніфікованим в межах університету і містить перелік обов'язкових дисциплін, порядок їх вивчення та форми контролю (орієнтовно 33 кредити);

Обов'язковими дисциплінами є:

1. Історія та культура України (4 кредити, форма контролю – екзамен);
2. Українська мова (за професійним спрямуванням) (4 кредити, форма контролю – екзамен);
3. Логіка (4 кредити, форма контролю – екзамен);
4. Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (10 кредитів, форма контролю – 2 заліки, 2 екзамени) (1-ий семестр – 1 кредит, 2-ий – 1 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити, 5-ий – 1 кредит, 6-ий – 1 кредит, 7-ий – 1 кредит, 8-ий – 2 кредити);
5. Інформаційні технології в освіті (3 кредити, форма контролю – залік);
6. Фізичне виховання (6 кредитів, форма контролю – заліки у 2, 4 семестрах). Дисципліна читається протягом 1–4 семестрів (2 години аудиторних, 2 години у секціях), 5–7 семестр – факультативно – лише у секціях. «Стрілецький спорт» є обов'язковим змістовим модулем курсу «Фізичне виховання» і читається на 1 курсі (1-ий семестр – 1 кредит, 2-ий – 2 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити);
7. Творчий феномен Лесі Українки (2 кредити, форма контролю – залік).

– **Нормативні навчальні дисципліни циклу загальної підготовки (фахові)** мають бути уніфікованими в межах спеціальності (факультету) – назва дисципліни, кількість кредитів, форма контролю, кількість аудиторних годин (орієнтовно 57–62 кредити);

2) Цикл професійної підготовки – орієнтовно 60 % (150 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС;

– **Нормативні навчальні дисципліни (психолого-педагогічної підготовки) (загальноуніверситетські)** є уніфікованими в межах університету і містять перелік обов'язкових дисциплін, порядок їх вивчення та форми контролю (15 кредитів);

Обов'язковими дисциплінами є:

1. Вікова фізіологія з основами гігієни (3 кредити, форма контролю – залік);
 2. Педагогіка (6 кредитів, форма контролю – екзамен);
 - Сучасні педагогічні технології (3 кредити);
 - Методика виховної роботи (3 кредити);
 3. Психологія (6 кредитів, форма контролю – екзамен);
 - Основи психології (3 кредити);
 - Вікова, педагогічна та спеціальна психологія (3 кредити).
- **Нормативні навчальні дисципліни (фахові):** 60 кредитів цього циклу мають бути уніфікованими в межах спеціальності (факультету), не більше 30 кредитів може

різнитися у переліку дисциплін того самого циклу освітнього і наукового спрямування. Обов'язковими складовими циклу має бути психолого-педагогічна практика (без відриву від навчання) та педагогічна практика (не менше 5 тижнів).

– **Вибіркові навчальні дисципліни** – (60 кредитів), які можуть різнитися в межах спеціальностей та пропонуватися студенту, як перелік вибірових дисциплін, або блоків дисциплін згрупованих за спеціалізаціями.

Якщо дисципліни, що входять до переліку обов'язкових (визначених університетом) є фаховими для відповідної спеціальності, то вони вилучаються з нього з відповідним збільшенням обсягу часу на професійну та практичну підготовку.

3.2. План навчального процесу галузей знань наукового спрямування складається з:

1) Цикл загальної підготовки – максимум 40 % (90–95 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС;

– **Нормативні навчальні дисципліни (загальноуніверситетські)** – 33 кредити навчальні дисципліни, *фахові* – 57–62 кредити уніфіковані в межах спеціальності (факультету).

Обов'язковими дисциплінами (33 кредити) є:

1. Історія та культура України (4 кредити, форма контролю – екзамен);
 2. Українська мова (за професійним спрямуванням) (4 кредити, форма контролю – екзамен);
 3. Філософія (4 кредити, форма контролю – екзамен);
 4. Іноземна мова (за професійним спрямуванням) (10 кредитів, форма контролю – 2 заліки, 2 екзамени) (1-ий семестр – 1 кредит, 2-ий – 1 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити, 5-ий – 1 кредит, 6-ий – 1 кредит, 7-ий – 1 кредит, 8-ий – 2 кредити);
 5. Фізичне виховання (6 кредитів, форма контролю – заліки у 2, 4 семестрах). Дисципліна читається протягом 1–4 семестрів (2 години аудиторних, 2 години у секціях), 5–7 семестр – факультативно – лише у секціях. «Стрілецький спорт» є окремим змістовим модулем курсу «Фізичне виховання» і читається на 1 курсі (1-ий семестр – 1 кредит, 2-ий – 2 кредит, 3-ій – 1 кредит, 4-ий – 2 кредити);
 6. Інформаційні технології в галузі знань (3 кредити, форма контролю – залік);
 7. Творчий феномен Лесі Українки (2 кредити, форма контролю – залік).
- Перераховані дисципліни із вказаним обсягом включаються у вказаний цикл якщо вони не є профільними.

2) Цикл професійної підготовки – 60 % (150 кредитів) – від загального обсягу кредитів ЄКТС.

– **Нормативні навчальні дисципліни** – 90 кредитів: з них 60 кредитів мають бути уніфіковані в межах спеціальності (факультету) та освітнього і наукового спрямування, 30 кредитів – можуть різнитися.

– **Вибіркові навчальні дисципліни** – (60 кредитів), які можуть різнитися в межах спеціальностей та пропонуватися студенту, як перелік вибірових дисциплін, або блоків дисциплін згрупованих за спеціалізаціями.

Якщо дисципліни, що входять до переліку обов'язкових (визначених університетом) є фаховими для відповідної спеціальності, то вони вилучаються з нього з відповідним збільшенням обсягу часу на професійну та практичну підготовку.

3.3. Вибіркову частину навчальних планів галузі знань «Освіта» та галузей знань наукового спрямування становлять не менше 25 % (не менше 60 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС;

У цей цикл можна включати фахові дисципліни спеціальності. Кількість кредитів на вивчення кожної з цих дисциплін визначається кафедрою (факультетом). У разі потреби у цей цикл можливе включення дисциплін із поданого переліку:

- «Основи екології»;
- «Основи економічної теорії»;
- «Бізнес тренінг: формування системи менеджменту підприємницьких структур»;
- «Політологія»;
- «Основи права»;
- «Соціологія»
- «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці». Окремим змістовим модулем курсу «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є «Перша медична допомога».

Цикл професійної підготовки вільного вибору студента містить, як правило, перелік Блоків дисциплін (спеціалізацій), які мають формувати у нього відповідні компетентності та сприяти працевлаштуванню випускника. За відсутності спеціалізації студенту пропонується перелік дисциплін вільного вибору.

4. Структура навчального плану освітнього ступеня «Магістр»

4.1. План навчального процесу галузі знань «Освіта» складається з:

1) Цикл загальної підготовки максимум 40 % (орієнтовно 36 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС:

– **Нормативні навчальні дисципліни** для галузі знань «Освіта» є уніфікованим в межах університету і містить перелік обов'язкових дисциплін, порядок їх вивчення та форми контролю (якщо інше не передбачено галузевим стандартом) (орієнтовно 10 кредитів);

Обов'язковими дисциплінами є:

1. Педагогіка вищої школи і методика навчання у ВНЗ (4 кредити, форма контролю – екзамен);
2. Комп'ютерно-орієнтовані технології навчання (3 кредити, форма контролю – залік);
3. Конфліктологія та девіантологія (3 кредити, форма контролю – залік).

Орієнтовно 26 кредитів нормативних навчальних дисциплін загальної підготовки повинні співпадати у назві, кількості кредитів і аудиторних годин між галуззю знань «Освіта» та галуззю наукового спрямування в межах спеціальності (факультету).

2) Цикл професійної підготовки максимум 60 % (орієнтовно 54 кредити) від загального обсягу кредитів ЄКТС:

– *Нормативні навчальні дисципліни* – орієнтовно 24 – 29 кредитів: з них 10–14 кредитів уніфіковані в межах спеціальності та у межах освітнього і наукового спрямування; 10–15 кредитів можуть різнитися.

– *Вибіркові навчальні дисципліни* – 25–30 кредитів, які можуть різнитися в межах спеціальностей та пропонуватися студенту, як перелік вибірових дисциплін, або блоків дисциплін згрупованих за спеціалізаціями.

4.2. План навчального процесу галузей знань наукового спрямування складається з:

1) Цикл загальної підготовки максимум 40 % (орієнтовно 36 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС:

– *Нормативні навчальні дисципліни* (орієнтовно 8 кредитів) є уніфікованими в межах університету і містить перелік обов'язкових дисциплін, порядок їх вивчення та форми контролю.

Обов'язковими дисциплінами є:

1. Інтелектуальна власність (2 кредити, форма контролю – залік);
2. Наукова комунікація іноземною мовою (3 кредити, форма контролю – залік);
3. Сучасні інформаційні технології в професійній діяльності (3 кредити, форма контролю – залік);

Орієнтовно 28 кредитів нормативних навчальних дисциплін загальної підготовки повинні співпадати у назві, кількості кредитів і аудиторних годин між галуззю знань «Освіта» та галуззю наукового спрямування в межах спеціальності (факультету).

У цикл дисциплін загальної підготовки пропонується ввести навчальний курс «Методологія і організація наукових досліджень в галузі знань».

2) Цикл професійної підготовки максимум 60 % (орієнтовно 54 кредитів) від загального обсягу кредитів ЄКТС:

– *Нормативні навчальні дисципліни* – орієнтовно 24 – 29 кредитів: з них 10–14 кредитів уніфіковані в межах спеціальності та у межах освітнього і наукового спрямування; 10–15 кредитів можуть різнитися.

– **Вибіркові навчальні дисципліни** – 25–30 кредитів, які можуть різнитися в межах спеціальностей та пропонуватися студенту, як перелік вибіркових дисциплін, або блоків дисциплін згрупованих за спеціалізаціями.

Якщо дисципліни, що входять до переліку обов'язкових (визначних університетом) є фаховими для відповідної спеціальності, то вони вилучаються з нього з відповідним збільшенням обсягу часу на професійну та практичну підготовку.

4.3. Вибіркову частину навчальних планів галузі знань «Освіта» та галузей знань наукового спрямування становлять не менше 25 % (не менше 23 кредити) від загального обсягу кредитів ЄКТС та може містити цикл навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки й дисциплін спеціалізації.

Вибіркові навчальні дисципліни встановлюються кафедрою (факультетом) залежно від специфіки фахової підготовки, вводяться для реалізації освітніх і кваліфікаційних потреб студента, для посилення його конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці тощо.

5. Порядок формування навчального плану

5.1. Назва галузі знань, спеціальності повинна відповідати Ліцензії Університету за якою здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах. Визначається кваліфікація, яку отримає студент за відповідним освітнім ступенем після завершення навчання (успішному виконанню навчального плану).

5.2. Загальний термін навчання:

– за освітнім ступенем «бакалавр» для денної форми навчання становить 3 роки 10 місяців. Для заочної форми тривалість навчання може перевищувати термін навчання денної форми на 25 % (1 навчальний рік).

– за освітнім ступенем «магістр» становить 1 рік 5 місяців – 1 рік 10 місяців для денної й заочної форм навчання.

5.3. Тривалість теоретичного навчання на один навчальний рік для студентів денної форми навчання складає, як правило, 18 тижнів в осінньому семестрі та 17 – у весняному. Тривалість семестрів і дата початку теоретичних (аудиторних) занять можуть бути змінені у випадку проведення навчальних і виробничих практик із відривом від занять.

Тривалість семестрів (заліково-екзаменаційних сесій) для заочної форми навчання (додаткові оплачувані відпустки) становить для студентів 1–2 курсу 30 календарних днів щорічно; на 3 і наступних курсах – 40 календарних днів щорічно. Враховуючи особливості фахової підготовки і навчального навантаження, студентів можна викликати на навчання в міжсесійний період (до 80 годин на навчальний рік).

5.4. Навчальні плани денної форми формуються з урахуванням вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу. Кредит передбачає всі види навчальної діяльності: лекції, практичні (семінарські), індивідуальні, лабораторні заняття, консультації, самостійну роботу, проміжний та підсумковий контроль. Практики, курсові роботи (проекти) також визначаються в кредитах. Кредити присвоюються за всіма видами навчальної діяльності студента, які передбачають оцінювання навчальних досягнень.

5.5. Нормативна кількість залікових одиниць для підготовки «бакалавра» становить 240 кредитів, «магістра» – 90–120 кредитів. Один кредит – 30 годин. На один навчальний рік відводиться 60 кредитів, на семестр – в середньому 30.

5.6. Аудиторна робота включає: лекції, практичні (семінарські), індивідуальні (для спеціальностей факультету культури та мистецтв), лабораторні заняття, заліки, екзамени, які проводяться за затвердженим в установленому порядку розкладом.

– Обсяг аудиторного навантаження за освітнім ступенем «бакалавр» (денної форми навчання) становить:

– на 1–3 курсах – від 1/3 (34 %) до 1/2 (50 %) від загального обсягу (18–26 годин тижневого навантаження);

– на 4 курсі – 1/3 (34 %) від загального обсягу (18–22 годин тижневого навантаження).

При цьому важливо зважати, що кількість аудиторних годин в одному кредиті ЄКТС може відрізнятися залежно від галузі знань та спеціальності: підготовка у сфері природничих наук, інженерних спеціальностях тощо потребує більшого часу на роботу в лабораторіях та практичну підготовку, у той час при підготовці студентів за спеціальностями соціально-гуманітарного спрямування більше часу має виділятися на самостійну роботу студента.

– Обсяг аудиторного навантаження за освітнім ступенем «магістр» (денної форми навчання) становить 1/3 (34 %) від загального обсягу (16–18 годин тижневого навантаження).

5.7. Обсяг навчального навантаження студента (трудомісткість навчання) встановлюється в академічних годинах.

Обсяг аудиторного навантаження має бути кратним кількості тижнів.

Кількість аудиторних годин із навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання повинна становити не менше 1/4 від аудиторних годин навчальної дисципліни денної форми навчання. Річне аудиторне навантаження для студентів заочної форми навчання для освітнього ступеня «бакалавр», зазвичай, не повинно перевищувати 1160 годин, для ступеня «магістр» – 240 годин.

5.8. Позааудиторна робота включає консультації, які організуються в позааудиторний час за окремим графіком, затвердженим в установленому

порядку. Для заочної форми навчання консультації проводяться у період сесій та міжсесійних занять.

У навчальних планах консультації обраховуються для денної форми навчання – 6 % від загального обсягу на заочній формі навчання – 12 %.

5.9. Рекомендований обсяг навчальної дисципліни – 4 і більше кредитів ЄКТС. Планування дисциплін обсягом 3 кредити здійснюється у виняткових випадках. Оптимальний обсяг однієї нормативної навчальної дисципліни на семестр має становити 5–6 кредитів ЄКТС. За освітнім ступенем бакалавр планувати не більше 60–65 дисциплін (не більше 16 дисциплін в рік). Вивчення усіх навчальних дисциплін має завершуватись заліком або екзаменом. Якщо дисципліна викладається впродовж декількох семестрів, проміжний контроль може бути у формі контрольної роботи. Сумарна кількість заліків та екзаменів (включаючи практики та курсові роботи (проекти)) за семестр не повинна перевищувати 8 форм контролю (не більше 5 екзаменів).

5.10. Кількість курсових робіт (проектів) не повинна перевищувати 3 (якщо інше не передбачено галузевим стандартом) із навчальних дисциплін, які є базовими для спеціальності. Курсова робота (проект) з дисципліни оцінюється окремо, за її виконання студентів присвоюються кредити ЄКТС і це має бути відображено у навчальному плані (орієнтовний обсяг 3 кредити) окремою графою та враховуватися в число 16 дисциплін. Курсова робота (проект) не виконується в першому та останньому семестрах (якщо інше не передбачено галузевим стандартом). Курсова робота (проект) на освітньому ступені «магістр» не планується (якщо інше не передбачено галузевим стандартом).

Види й назви практик (навчальна та виробнича) із зазначенням назви практики, семестру проходження, кількості тижнів (для заочної форми навчання – днів або тижнів) і кредитів визначається випусковими кафедрами. Практикам, які плануються в тижнях, встановлюється 1–1,5 кредити за кожен тиждень. При цьому, практики, як цикл підготовки, входять до числа навчальних дисциплін.

Навчальна практика, як правило, планується на 1–2 курсах з метою отримання первинних професійних знань та умінь. Практика може проводитись під час теоретичного навчання (не забирати навчальних тижнів), а також бути з відривом від теоретичного навчання. Для спеціальностей, де програма навчальної практики передбачає виїзд за межі міста, до назви вказати – «з виїздом».

Виробничу практику рекомендовано планувати на 3–4 курсах для закріплення та поглиблення теоретичних знань, практичних навичок і планується, як правило, з відривом від теоретичного навчання. Рекомендується педагогічну практику визначити як різновид виробничої. Для освітнього ступеня «магістр» асистентську, переддипломну практики визначити різновидом виробничої.

5.11. Проміжний контроль може плануватися у формі контрольних робіт, які зазначаються у навчальних планах для нормативних навчальних дисциплін (4 кредити – 1 контрольна робота). Також, проміжний контроль планується для дисциплін, які є фундаментальними та читаються протягом кількох семестрів і не у всіх семестрах мають форму контролю.

5.12. Види державної атестації (прописується семестр): на освітньому ступені «бакалавр» в навчальний план включається комплексний кваліфікаційний держаний екзамен, для ступеня «магістр» – магістерська робота (дипломна робота) і/або державний екзамен.

5.13. Випускникам за спеціальностями галузі знань «Освіта», які успішно виконали навчальний план, пропонується таке формулювання кваліфікації, що присвоюється:

- за освітнім ступенем «бакалавр» – вчитель...,
- за освітнім ступенем «магістр» – викладач...

За спеціальностями наукового спрямування у кваліфікації передбачається конкретизація наукової компетенції випускника.

6. Вимоги до кадрового забезпечення навчального плану

6.1. Вимоги до кадрового забезпечення навчального плану сформовані відповідно до Постанов Кабінету Міністрів України від 09.08 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» та №1187 від 30.12.2015 р. «Про затвердження ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (Додаток 12 Ліцензійних умов), наказу МОН молоді спорту України від 13.06.12 р. № 689 «Про затвердження Державних вимог до акредитації напряму підготовки, та вищих навчальних закладів»

6.2. Забезпечення навчального плану освітнього ступеня **«Бакалавр»**:

– читання лекцій з навчальних дисциплін відповідної спеціальності повинні забезпечувати науково-педагогічні працівники, які працюють за основним місцем роботи та мають науковий ступінь та/або вчене звання, – **50%** (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин), з них які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора, – **10%** (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин);

– читання лекцій з навчальних дисциплін, що формують професійні компетентності, повинні забезпечувати науково-педагогічні працівники, які є визнаними професіоналами з досвідом практичної роботи за фахом, – **10%** (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин);

– проводити лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття, здійснювати наукове керівництво курсовими, дипломними роботами можуть науково-педагогічні працівники, які можуть підтвердити рівень наукової та

професійної активності виконанням за останні 5 років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток Додатку 12 до Ліцензійних умов (**підпункти 1-16**);

– відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше 5 років, або проходженням відповідного науково-педагогічного стажування тривалістю не менше 6 місяців **та** наявністю трьох одноосібних публікацій з цієї навчальної дисципліни у рецензованих закордонних або фахових наукових виданнях України, або виданого підручника чи навчального посібника з цієї навчальної дисципліни згідно з вимогами МОН України.

6.3. Забезпечення навчального плану освітнього ступеня «**Магістр**»:

– читання лекцій з навчальних дисциплін відповідної спеціальності повинні забезпечувати науково-педагогічні працівники, які працюють за основним місцем роботи та мають науковий ступінь та/або вчене звання, – **50%** (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин), з них які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора, – **25%** (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин);

– читання лекцій з навчальних дисциплін, що формують професійні компетентності, повинні забезпечувати науково-педагогічні працівники, які є визнаними професіоналами з досвідом дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом, – **15%** (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин);

– проводити лекції, практичні, семінарські та лабораторні заняття, здійснювати наукове керівництво курсовими, дипломними роботами можуть науково-педагогічні працівники, які можуть підтвердити рівень наукової та професійної активності виконанням за останні 5 років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток Додатку 12 до Ліцензійних умов (**підпункти 1-16**);

– відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, або про вчене звання, або науковою спеціальністю, або досвідом практичної роботи за відповідним фахом не менше 5 років, або проходженням відповідного науково-педагогічного стажування тривалістю не менше 6 місяців **та** наявністю трьох одноосібних публікацій з цієї навчальної дисципліни у рецензованих закордонних або фахових наукових виданнях України, або виданого підручника чи навчального посібника з цієї навчальної дисципліни згідно з вимогами МОН України.